

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrť leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej

Tečaj Li.

V Ljubljani, 27. maja 1898.

List 21.

Majevi Kraljici v slovo.

Preč so dnevi preveseli,
Zopet maj zapušča nas;
„Šmarnic“ več ne bomo peli,
Oh minul je srečni čas,
Ko smo krasne cvetke brali
In Mariji na oltar
V šopkih zvezane dajali,
Naj sprejela bi jih v dar.

V gaji šmarnica žaluje,
Najmilejša vseh cvetlic;
Tožno glavico vpoguje,
Cvetje polno je solzic.
V čast Marije je cvetela,
Kadar maj je kraljeval,
Zdaj sirota bo zvenela,
Osamel bo gaj ostal.

Čuj, v goščavi slavec kroži
Pesmi žalne za slovó.
Pač za majem se mu toži,
Ko krasan je bil takó,
In iz spanja je naravo
Spet k življenju ohudil,
Materi Mariji v slavo,
Jo s cvetličjem okrasil.

Od Marije se poslavlja
Torej vsa priroda zdaj.
Zadnjikrat jo še pozdravlja
Letošnji veseli maj.
V glasih milih, čuj, zvonovi
Vabijo čez hrib in log,
Naj od Matere poslovi
Svoje se pomladni krog.

Ljudstvo zadnjikrat se zbralo
Danes je okoli nje,
Da ljubezni polno dalo
Bi v spomin jej še srcé.
Glej, s prekrasnega oltarja
Milo njen obraz žarí,
Rajska jo obdaja zarja,
In — Marija govori:

„Z Bogom, otročiči mali,
Ki ste prišli radi sem.
Šmarnic belih mi dajali,
Vas pozabiti ne smem;
Bom zato vam izprosila,
Da ubrani vas nadlog
Angelova roka mila,
Ki pošilja vam ga Bog.“

„Z Bogom, nežne vé device
In mladenči čisti vsi,
Ki rudeče ste vrtnice
Na oltar nosili mi;
Čuvala vas roka moja
Bo skušnjav in britkih zmot,
Ko pa pride čas pokoja,
Vam bom v raj odprla pot.“

„Z Bogom, gospodarji, žene,
Ki vijolic modrih v dar
Iz livade ste zelene
Mi prinašali v oltar;
Naj vam polje bo bogato,
Sad stotern naj obrodi,
Naj ob žetvi klasje zlato
Srca vam razveseli.“

„Z Bogom, majeva Kraljica,
Tudi kličemo mi zdaj!
Pridi, pridi pa Devica
Drugo leto spet nazaj,
Da ti bomo slavo peli
In najlepših rožic v dar
Sem prinašali veseli
Na prekrasni Tvoj oltar.““

Belostenski.

Recimo dve tri o popolnosti.

(Dalje.)

Četrťi pripomoček k popolnosti je premišljevanje o resnicah naše sv. vere. Potem, ko si je pobožni bralec, čitajoč sveto berilo, prisvojil več božjih resnic, premišlja jih kleče pred sv. raz-

pelom in na ta način pride do svetih in najsve-tejših želja. Na ta način pride se od sv. čitanja do premišljevanja, koje v nas vzbuja svete želje in tudi voljo našo nagiblje k popolnosti. Premišljevanje provzroča, da izpolnujemo zapovedi božje in gotovo jih nikoli ne bomo izvrševali popolnoma, ako pridno ne premišljujemo.

Vse toži nad današnjimi kristijani, češ, da meni nič, tebi nič prestopajo zapovedi božje in to radi tega, ker, kakor se v obče sodi, nimajo več vere. Vse teži po bogastvu in zlatu; vsak bi rad zapovedoval, a nihče poslušal; mnogo je vdanih nečistosti. Jaz pa mislim, da temu ni tako, ker kristijani v obče niso še izgubili svete vere in videli bode, da verujejo tudi največje skrivnosti naše sv. vere. Pač pa lahko trdimo, da izhaja vsa pokvarjenost današnjega sveta največ iz tega, ker ljudje nič ne premišlujejo. Kristijani našega veka verujejo, a žive pa tako, kakor da ni sv. vere in to radi tega, ker so zapustili premišljevanje.

Volja naša sama od sebe ne more delovati, pomagati ji mora razum ali pamet naša. Ako razum volji naši predstavi ugodno stvar, poželi jo volja, če ji pa ne vgaja, se ji skuša vbrani. Kaj tedaj pomaga, če imajo resnice sv. naše vere moč obvarovati nas vsacega greha, če pa kristijan, koji vanje veruje, nikoli nanje ne misli? Ogenj ima moč vžgati suh les; toda če se mu ne približa, ga nikoli ne vžge s svojim plamenom. Tudi resnice sv. katoliške vere imajo moč voljo našo, da si nagnjeno na slabo, odvrata od zla; toda če mi nikdar o njih ne razmišljamo, ne provzroča zaželenega vspeha. Ni ga vernega katoličana, koji bi ne verjel, da obstoja pekel; toda ako nikoli ne razmišlja o njem na način, da se v njem vzbudi sveti strah, potem je, kakor da ga ni. Smrt je gotova in ni ga kristijana, ki ne bi pričakoval vdarca neizprosne kose njene; toda če ne razmišljaš, da bodeš tedaj moral zapustiti vse imetje, je to, kakor da je ne bo.

Iz tega lahko sklepamo, da vsa pokvarjenost mej kristijani ne izhaja iz tega, ker ne verujejo, ampak ker ne premišlujejo tega, kar verujejo. Vsaj beremo vže pri preroku Jeremiji: „Opustošenjem opustošena je vsa zemlja, ker ni nijednega, koji bi razmišljal v srcu.“ „Desolatione desolata est omnis terra, quia nullus est, qui recogitet corde.“ In v resnici! Imenujte mi kristijana, ki bi želel storiti smrtni greh, ko bi vsak dan premišljal, kako hud račun bode moral radi tega dati večnemu Sodniku; če bi uvaževal veselje, katero s tem ljubi, in strašne kazni, koje ga radi smrtnega greha čakajo v večnosti? Kedo bi vedoma pal v velik greh, ako pomisli veličanstvo in preveliko ljubezen božjo?

Gotovo je tedaj, da vse zlo na svetu prihaja iz tega, kar današnji svet opušta premišljevanje. Da, imamo vzglede, koji nas pouče, da je časih samo jedno premišljevanje spravilo dotičnika napravo pot.

Sestra Marija Bonaventura, nuna v Rimu, je prejela od Boga vse zmožnosti in lastnosti, da bi lahko postala ne le imenitna gospa, ampak tudi dobra redovnica. Toda, ker z učenostjo in prijaznostjo ni združevala v sebi ljubezni do samote in pomižne pokorščine, ni mogla doseči popolnosti v toliki meri, kakor se zahteva od dobre redovnice. Ko so nekega dne druge nune začele delati duhovne vaje, se jih ona ni hotela udeležiti, češ da je ona redovnica, vendar pa ne puščavnica. Še celo norčevala se je iz svojih tovarišic. Vendar pa jo je Bog razsvetlil, da je sklenila vdeležiti se vsaj prvega premišljevanja, v katerem se je govorilo o namenu človekovem. To premišljevanje je toliko vplivalo na duha mlade redovnice, da se je takoj podala k vodji duhovnih vaj, padla pred njegove noge in rekla: „Oče moj, ne smem se več šaliti z Bogom! Dobro vem sedaj, kaj Bog od mene zahteva. Postati hočem svetnica, velika svetnica in to takoj!“ Še več hotela je povedati, a besedo zadušile so ji solze. Molčala je, a delala je v resnici. Poiskala je svojo celico in se pred razpelom darovala ženinu nebeškemu. Vse, kar ni bilo neobhodno potrebno, odpravila je iz svoje sobice in do smrti služila je verno Gospodu.

Vprašam sedaj, ni li ta nuna vedela poprej, da je vstvarjena jedino zato, da služi Bogu? Kedo bi dvomil? Vsaj to vé vsaka mala deklica, čim pride do razuma. Kje je tedaj vzrok, da ni mogla redovnica toliko časa rešiti se svoje mlačnosti? To se je godilo, ker še nikoli ni resno premišljevala te resnice. Ko bi posvetni ljudje večkrat premišljevali resnice sv. katoliške vere, gotovo ne bi tako razuzdano živeli. Vzrok tedaj mlačnosti in vnemarnosti v verskih zadevah treba iskati v opuščanju premišljevanja: „quia nullus est, qui recogitet corde!“

Če pa je tako premišljevanje vže pri vršenji navadnih zapovedi tako zelo potrebno, kaj naj še le rečemo o svetih evangeljskih! Ne misli, prijazni bralec, da postaneš kedaj bogoljuben brez premišljevanja. Bogoljuben pa je oni, ki ima trdno voljo vse storiti tako, kakor Bog želi, kar je njemu blago in ljubo. Kedar premišluješ, spominjaš se brezkončne dobrote božje in in premnogih dobrot, katere si prejel od Boga; ob jednom domišliš se lastne pomanjkljivosti. Ako hočeš tedaj imeti sam o sebi ponižno sodbo, ako želiš Boga nad vse ljubiti in mu v vsem služiti, z jedno besedo, če hrepeniš po bogoljubnosti, ti je pred vsem potrebno premišljevanje.

Tega mnenja so tudi znameniti cerkveni učitelji. Naj vam napišem besede sv. Jeronima pobožni gospej Celanci. Svetuje ji, naj ima v svoji palači oddaljeno sobo, kamor ne pridejo vsakdanje skrbi. Tam naj premišljajoča večne resnice, miri svojega duha in razsvitljena od premišljevanja, ustanovi naj, kako se ima ponášati v vseh slučajih s svojimi domačini.

Tudi Gospod naš Jezus Kristus podal se je večkrat na visoke gore in tam je v nočni tihoti razmišljal stvari nebeške. Tu bi utegnil kedo vprašati, kaj je bilo treba Kristusu samote, tiho, vsaj je on kot umrljivi človek se veselil gledanja Boga in z jednim samim pogledom spoznal je vse veličastvo božje. Zase gotovo ni imel take potrebe, a storil je to radi nas, ker mi do spoznanja taci resnic ne pridemo drugače, nego li po premišljevanji. Isto opazujemo i na svetnikih, kateri so skoro brez izjeme vsi goreči bili v izvrševanju premišljevanja. Sv. Bernardin iz Siene je toliko cenil vsakdanje premišljevanje, da tedaj ni sprejel nijedne osebe. Veleučeni oče Svareg imel je tako spoštovanje do premišljevanja, da je rekel, da se rajši odpove vsej učnosti, ktero si je pridobil s tolim trudom, nego da bi zapustil premišljevanje. Naj tedaj ne misli noben kristijan, da pride kedaj do popolnosti, ako se ne bode uril v premišljevanji.

Se ve da pa ta trditev ne velja o vseh osebah brez razločka, ker so ljudje priprosti in neizobraženi, pri katerih pač ne moremo zahtevati premišljevanja. Take ljudi dobri Bog ravna in vodi z branjem nabožnega berila, in ako ne znajo, z obilno ustmeno molitvijo. Pač pa lahko trdimo, opirajoči se na nauke sv. Tome Akvinskega in drugih cerkvenih učiteljev, da je premišljevanje osebam, ki so v to zmožne, neobhodno potrebno, ako hočejo priti do njim potrebne stopinje popolnosti. Take bogoljubne osebe morajo vsak dan vršiti premišljevanje, ako hočejo napredovati po težkeji stezi popolnosti. (Dalje prih.)

MIHAEL,

po božji milosti in po božjem usmiljenju
knez in škof lavantinski,

*mногоčastiti duhovščini in vsem vernikom svoje škofije
pozdrav, blagoslov in vse dobro od Boga Očeta in Boga
Sina v edinosti sv. Duha!*

•Glej, Mihael, eden izmed najprvih
knezov, mi je prišel na pomoč.«
(Dan. 10, 23.)

II.

O češčenju sv. nadangelja Mihaela.

(Dalje.)

Kdo je Bogu enak v njegovi dobrotljivosti? Koliko plačilo deli svojim zvestim, stanovitim služabnikom? Tukaj jim daje svojo pomoč, svojo

podporo, svojo milost in svoj blagoslov: tamkaj jim deli večno veselje, večno tolažbo in vse veličastvo. Da, v plačilo daje samega sebe, kakor je obljubil Abrahamu: „Ego protector tuus sum et merces tua magna nimis.“ (Gen. 15, 1). Jaz sem tvoj varih in plačilo tvoje preveliko. In to večno plačilo daje za nekaj trenutkov dela, zvestobe, pokorščine, ponižnosti. „Naša sedanja kratka in lahka nadloga nam pripravlja neizmerno visoko, večno čast.“ (II. Kor. 4, 17). Kdo bi bil Bogu enak v njegovem usmiljenju? Quis ut Deus? „Non est similis tui in diis, Domine.“ (Ps. 85, 8). Kdo je kakor Bog? Ni ti enakega med bogovi, o Gospod, in nič ni enako tvojim delom. Premišljajmo to resnico, primerjajmo večno slavo s sedanjim trudom, trpljenjem in prizadevanjem, in pripoznati moramo, da je ni skoro misli, katera bi nas krepkeje osrčevala, da potrpežljivo prenašamo britkosti in se stanovitno vadimo v čednostih. Quis ut Deus? Kdo tako plačuje dobro?

Quis ut Deus? Kako pomembne so vendar te besede? Kdo je Bogu enak v njegovih popolnostih? Le On je bistveno dober in svet, je sam v sebi popoln. Le On ima vse dobre lastnosti brez meje in brez primesi. Le On obsega v sebi vse, kar si moremo želeli. Le On sam more popolnoma nasititi vse naše želje. Vse drugo je prazno in ničemurno. Samo to nas že nagiblje, da se le Bogu udamo. To je učinek misli: Kdo je kakor Bog? Nič nas ne more tako močno nagibati, da zapustimo greh, kakor premišljevanje neskončne ostroti, s katero ga kaznuje božja pravičnost. Nič nas ne more tako priganjati, da se odločimo za čednost, kakor upanje neminljivega plačila, katero ji je odmeril Bog. Nič nas ne more mogočnejše odvrčati od stvarij in obračati k stvarniku, kakor premišljevanje njegovih neskončnih popolnostij, njegove ljubezni, dobrotljivosti, lepote.

Da, položimo v eno skledico tehtnice sv. Mihaela neizmerno veličje troedinega Boga, njegovo neskončno moč, njegovo svetost, skratka vse njegove popolnosti, in v drugo denimo svojo slabost, svojo onemoglost, svojo nevednost, svoj nič, in potem vprašajmo? Quis ut Deus? Kdo bi se meril z Bogom? Kaj smo v primeri z Bogom? Smemo li se Njemu upirati in ustavljati?

In zato si, ljubi škofljani, zapomnite visoki pomen besed: Quis ut Deus? Vtisnite si ga v srca, zapišite si ga na kraj, kjer ga morete pogosto videti, brati in premišljevati. Gojite pa tudi prav srčno pobožnost do sv. Mihaela, kateri se je s tem geslom bojeval zoper prevzetne angelje in jih je premagal. In ako bi vas hotela kaka stvar zapeljati v greh, primerjajte Boga stvari, katera vas skuša, in recite: Je-li ta stvar toliko

vredna, kolikor Bog. njen stvarnik? Se-li da to imetje primerjati sreči in dobroti, katera Boga obeta in deli? Jeli posvetna radost enaka nebeškemu veselju? Quis ut Deus? Kdo je vreden več časti, več hvale in slave, več hvaležnosti, več moljenja in češčenja, kdo več ljubezni in udanosti, kakor Bog, trikrat sveti? Ne zapustimo Boga, in tudi On ne zapusti nas!

Quis ut Deus? Kako mogočno je vendar ime Mihael! Kakor je nekdanj satana in njegove pristaše v pekel pahnili, tako bode poslednje čase sv. cerkve stopil v boj zoper antikriste in bode nasprotnika za vselej osramotil. Sodni dan bo sv. Mihael s trobentnim glasom klical mrtve k splošni sodbi (I. Tes. 4, 15), pri kateri bode posebni pomočnik in zagovornik pravičnim. Kako mogočen in veličasten angelj je torej sv. nadangelj Mihael, kliče cerkveni učenik sv. Bernard! Umevno je torej, zakaj ga sv. cerkev v večernicah njegovega praznika veli častiti z nazivom: O preslavni knez, sv. Mihael, spominjaj se nas sedaj in povsodi, in vedno prosi za nas Sinu božjega! Aleluja, aleluja!

V Gospodu ljubljani škofljani!

Ob sklepu svojega pastirskega in poučnega lista vas opominjam v vsej ljubezni, da z vso prisrčnostjo, katere ste zmožni, častite najmogočnejšega izmed angeljev. Obudite trdno zaupanje v pomoč, trdno zaupanje v mogočnost in uspešnost priprošnje velikega kneza nebeškega, skazujte mu radi otroško češčenje s tem, da hvalite in povzdigujete njegovo čast in visokost, da se priporočate njegovemu varstvu. Posnemajte ga v ljubezni do Boga in do njegovega kraljestva. Borite se zoper satana, zoper svet in grešno meso. V svetem postnem času vzemite v roko meč zatajevanja in ščit molitve, ki je dvojno glavno orožje zoper trojnega sovražnika. Ako se mrtvite in zatajujete in voljno nosite svoj križ, ako strahujete svoje počutke in s postom krotite svoje želje, zatrti boste huda nagnjenja in uporna poželenja. Ako vsakdanje molitve, zlasti molitev sv. rožnega venca, goreče in pobožno opravljate, ne boste nikoli pogrešali milosti, s katero se morete ustavljati vsem skušnjavam, vsem vražjim navalom in napadom, s katero morete raztrgati vse mreže peklenške. To se vam bode tem gotoveje posrečilo, ako se marljivo krepčate z angeljskim kruhom, ako pogosto in vredno prejemate najsvetejši zakrament altara, zlasti v posvečenem velikonočnem času.

Častite sv. Mihaela, nebeškega glasnika in poslanca pred vsem vi, duhovniki in služabniki Gospodovi, ki se imenujete in ste angelji! Saj

govori prerok Malahija: „Ustnice duhovnikove naj ohranijo učenost, in postava naj se išče iz njegovih ust: ker angelj je Gospoda vojskinih trum.“ (Mal. 2, 7). In veliki prerok novega zakona, sv. Janez, imenuje cerkvene predstojnike angelje, katerim ima naznaniti razna sporočila božja. Bodite torej po vgladu sv. nadangelja in njegovih zvestih tovarišev vidni angelji varhi vsem, kateri so vašemu varstvu izročeni, in zavračajte od svoje duhovne črede hudobca, ki hodi okolo kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl. (I. Petr. 5, 8). In vernikom se ni le „vojskovati zoper meso in kri, temveč zoper poglavarstva in oblasti, zoper gospodovalce tega temnega sveta, zoper hudobne duhove v podnebnju.“ (Efež. 6, 12). Molite skesano in pobožno že gori omenjeno, od sv. očeta Pija VII. z odpustki obdarovano hvalnico „Te splendor et virtus Patris“ z antifono, verzom in molitvijo. Rabite nadalje meč zarotila zoper satana in zoper zavržene angelje odpadnike, kakor so to pretresljivo zakletev papež Leon XIII. ukazali in sem jo jaz dal posebej natisniti in vam doposlati. „Ustavljajte se hudiču, in bežal bode od vas.“ (Jak. 4, 7).

(Konec prih.)

Za šestnedeljsko pobožnost v čast svetemu Alojziju.

Prva nedelja.

Blagor, večni blagor tistim,
Ki nedolžni, s srcem čistim
Pot Gospodovo gredo;
Ni jim svetno mar veselje,
Vroče vodijo jih želje
Proti Bogu le v nebo.

O, kako se sveti venec
Čistosti krog Tvojih senec,
Angeljski mladenič Ti;
In obleka Tvoja bela
V srce nam je zablestela,
Kjer pregreha mnoga spi.

Niti senca teh ni bila,
Ki bi Tebe oskrunila,
Vsem nasproti si krepak
Stopal do prezgodnje smrti,
Dokler nisi v božjem vrti
K zmagi prišel vrl junak.

O Alojzij, poln čednosti,
Vzgled Ti moji si mladosti;
Kdo si Ti, oh, kaj pa jaz?
Za pregrehe bom žalôval,
Jih spokorno objokôval,
Da ne pogubi me čas.

Druga nedelja.

Vi, umrjoči, v blagor vaš
Besede té pomnite —
Zveličar jih govôril naš —
V srcé si jih denite:

Glej strma pot pelja v nebo,
In ozka njena vrata so,
Pa malo jih to stezo hodi,
V pogubo gladka pot jih vodi.

O grešnik, voli prvo pot,
Zavdaja sicer rane,
Spokornim boljše ni drugod,
K Bogu jih zopet gane.
Nastopi torej jo srčan,
In srečno tek bo tvoj končan.
Končano tukaj bo trpljenje.
Tam dano večno ti življenje.

Spominjaj solz obilnih se,
Ki jih Alojzij točil
Za male že prestopke je,
Ko svet mu jih je vzročil.
Če že nedolžnost se takó
Spokorno biča prehudó,
Kako pa, da pokore ne bi,
O grešnik, bilo treba tebi?

Mladenič sveti, sprosi mi,
Da vadim se v čednosti,
Čeprav svetosti polne dni
Sem zgubil že v mladosti.
Na pot pokore spravi me,
Da v solzah moje bo srcé
Vseh grešnih madežev oprano
In vredno milosti spoznano.

Tretja nedelja.

Pesem zmage jezik pevaj,
Hvali glas Gospoda tvoj;
Borbo slavno razodevaj,
Čisto nosi venec svoj.
Zmagana je slast mesena,
In Goncagi je podeljena
Krona je — nebeški raj.

Vejic palmovih zmagalcu
Daj v rokó mladenič ti,
Venec spleti spremljevalcu
Svojega življenja dni.
Poj mu hvalnice devica,
Limbar, čistosti cvetlica,
Naj mu zmage pot krasí.

Glejte trume svetlo-bele
Družiti se vrh višav,
Palmo zmage so prejele,
Došle čiste iz nižav.
Čuj njih pesmi mile glase
Širiti se v rajske čase,
Večnemu Bogu v pozdrav.

Takih pesmi ni še slišal
Nihče peti v raju tam,
Le Device je povišal
Bog tako v spodbudo nam.
V njih številu je Goncaga,
Poje: v čistosti je zmaga,
Ž njo ljubezni božje plam.

Četrta nedelja.

Podoba nežno-mila
V posnemo in izgled
Se tebi je razkrila
O cvet nedolžnih let.

Tam v Rimu Oče sveti,
Krščanstva poglavar,
Za vernih blagor vneti,
So dali nam jo v dar.

Alojzija je slika,
Ogrej se v njej mladost,
Da vnema bo velika
Za čistosti svetost.
K podobi sem pristopi,
Zvesto si jo oglej.
In svoje si utopi
Srce v blagosti tej.

Podoba ta ne laže,
Resničen je obraz.
Ki ti razvidno kaže
Nedolžnosti izraz.
Iz nje se pridno uči,
Popolnost da srca
V nebeško svetlejši luči
Zveličanje ti dá.

Alojzij v sliki svoji
Razkriva nam izgled,
Mladina, v dobi tvoji
Obračaj vanj pogled.
Če hočeš, da ti dana
Bo milost od Boga,
V podobi tej ti zbrana
Naj bodo djanja vsa.

Peta nedelja.

O Alojzij, zgled pobožnim,
Mi častimo Te srčno.
Bodi nam v pomoč nezmožnim,
In podpiraj nas krepko.
Duh molitve v srcih gine,
Svet brezbožni ga mori,
Naj Tvoj duh nas spet prešine
In h gorečnosti budi.

Tvoja je molitev bila
Prava, iz globin srca,
Se na kviško je razvila,
Vneta prišla do neba.
V prah telo si svoje zgrudil,
Kadar molil si k Bogú,
Njemu le dopasti trudil
Vedno si se brez mirú.

Videli duhovi božji
Angelja ste priti v raj.
Zmagal v čistem je orožji,
Z vami se raduje zdaj.
V zgodnji sklenil je mladosti
Svobodo žrtvati vso,
Prost časti in prost sladnosti,
Živel je Bogu samo.

Gledale ste ga nebesa,
Ko ljubav mu iz srca
Je gorela, in očesa
Vselej v solzah so bila,
Kadar Jezusa prejemal
Pri oltarskeji mizi je;
Oh, da grešnik bi posnemal
Vsak to angeljsko srce.

Šesta nedelja.

Veselja nam srce,
Navdano je za Te, o Alojzij!
Gospod Te je odbral
In nam v patrona dal, o Alojzij!

Ko zremo Ti v obraz,
Blagost ogreva nas, o Alojzij!
Nedolžnost iz očíj
Nebeških sije Ti, o Alojzij!

Ker v Tvojem varstvu smo,
Pomagaj nam zvesto, o Alojzij!
Da svojega Boga
Spoznamo iz srca, o Alojzij!

In kadar prišel čas
Lečitve bo za nas, o Alojzij!
Takrat roko podaj,
Nas vodi v sveti raj, o Alojzij!

Belostenski.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Vsprejem prevzv. knezoškofa dr. Ant. Bonav. Jegliča.) Zadnji petek je došel v Ljubljano novi knez in škof in imel slovesen vhod v stolno cerkev sv. Nikolaja. Radostno so ga povsod vsprejela vsa katoliška srca. Kjer se je vozil prirejali so Prevzvišenemu velike ovacije. Najsijajnejše je pa knezoškofa sprejela bela Ljubljana, ki se je odela v praznično obleko. Pred kolodvorom pričakovala so ga slovenska društva z zastavami, na tisoče naroda se je nagromadilo okolu njih in po bližnjih ulicah. Na peronu je knezoškofa pozdravil stolni prošt dr. Leonard Klofutar in razni duhovski in svetni dostojanstveniki. Knezoškof se je zahvaljeval z mladeniškim ognjem ter dejal, da gre z veselim srcem v mesto, ker vidi, kako ga vse z ljubeznijo in zaupanjem vsprejema, in da se bode trudil, da zasluži to zaupanje. Potem je pozdravil Prevzvišenega dež. predsednik baron Hein. Pred izhodom postavile so se v vrste vrle Slovenke s trobojnicami in pečami. Pod baldahinom v mestnih barvah je knezoškofa pričakoval župan Hribar na čelu občinskega sveta. Župan Hribar je v začetku svojega pozdrava omenjal, da si je knezoškof pridobil v Sarajevu srca vseh Bošnjakov. Previdnost božja poslala Vas je zopet nazaj pod Triglav med svoje rojake. Tukaj Vas čaka, svetli knez, še lepša naloga. Kot triumfator prihajate v domovino, kot triumfator nad našimi srci, ki so prepričana, da nam bodele dejali: „Mir Vam bodi!“ in delovali v znamenju prizanesljivosti. Vzor Vaš bode Jezus, ki je deloval in trpel za narod svoj. Zato Vas kot brata pozdravljamo! V borni kmetski koči Vam je tekla zibelj, a kakor niste pozabili svoje matere, ki Vas je ondi zibala, ne bodele pozabili sedaj, ko se vračate mej nas s kneževskimi častmi, tudi svoje matere domovine, svojega naroda! Bela Ljubljana Vam je pripravila vsprejem, kakeršnega je doživelo malo ljubljanskih škofov. Po še nekterih lepih besedah začuli so se gromoviti trikratni „Slava“- klici. — Knezoškof dr. Jeglič se je zahvaljeval na srčnem, domačem pozdravu. Rekel je, da ga veseli ta pozdrav, kateri prihaja iz ust župana bele Ljubljane, o ktereга značajnosti in delavnosti je že čul v daljni zemlji. Dalje je rekel: Ko stopam v mesto, spominjam se tistih dni, ko sem tu dobival svojo naobrazbo. Srce slovenskega naroda je to, pred čegar pragom stojim. In

dvigajoč roki vsklikne knezoškof blagoslavljač: „Naj gospodin Bog razlije blagoslov nad lepo slovensko Ljubljano. Primite me v svojo sredo, da živim, trpim, umrem za Vas!“ — Gdč. Silvija Drčeva je pozdravila knezoškofa v imenu slovenskih dam in izročila mu šopek domačih rož, in med drugim rekla: „Prinesite, veliki glavar, domovini najdražji dar, bratoljubje, ljubezen, mir!“ — Knezoškof Jeglič je omenjal žene Bosanke, ki je „domačica“ in „krščanka“. Skrbi za vero in dom in z obojim za napredek domovine; naj skrbe tako tudi Slovenke. Narod nemški ima svoj napredek zahvaliti nemškim ženam. Naj bi tudi mej nami bilo tako! In v tem smislu lepo skupno, složno delajmo za napredek domoljubja naroda! Ljubljanske Slovenke, bodite vzor ženam po kranjskih mestih!“

Knezoškof je nato mej viharinimi klici narodove radosti vsedel se v voz ter se peljal po Dunajski cesti, Prešernovih ulicah in Marijinem trgu skozi Špiitalske ulice v stolno cerkev. Pred knezoškofovim vozom se je vozil ljubljanski župan Hribar, za njim pa dostojanstveniki. Ob obeh straneh ulic so tvorila društva in šolska mladina špalir. Za njima pa so množice Ljubljančanov klicale: „Slava“, „Živijo“, „Dobrodošel novi knez!“ S hiš plapolale so zastave. Vsi zvonovi ljubljanskih cerkva so zvonili. Na Marijinem trgu je bil postavljen veličasten slavalok z napisom: „Kar nam nebo je dalo mož, mej prvimi si Ti“. Ko se je knezoškof pripeljal pred stolnico, zagrmeli so zopet streli z Grada, kakor poprej, ko je vlak privozil na ljubljanski kolodvor. Pred stolnico so knezoškofa pričakovali ljubljanski župniki, kape-lani in redovniki, v cerkvi pa kanonik-dekan Flis z vsemi bogoslovci. Ponosno in živahno je stopal novi knezoškof v stolnico, kjer je prejel blagoslov z Najsvetejšim, potem pa podelil blagoslov spred velikega altarja ljudstvu. Nato je odšel v škofijo.

S svojo milobo in prijaznostjo priljubil se je novi knezoškof Ljubljančanom koj na prvi pogled to je pokazala sijajna bakljada in serenada, katero so mu priredila slovenska pevska društva ljubljanska v petek zvečer. Naval občinstva bil je na mestnem trgu in pred škofijo tolik, da je postajala gnječa uprav življenju nevarna. Vse je hotelo videti knezoškofa dr. Jegliča, ki se je pokazal pri oknu knezoškofijske palače. Gromoviti „Živijo“- klici doneli so mu nasproti. Ko je vojaška godba odsvirala par komadov, došla je na trg bakljada slovenskih društev. Ob straneh dolge vrste pevcev svetili so ljubljanski krščanski socialisti. Pevska društva zapela so tri točke: „Bodi zdrava domovina!“, pri kateri sta izborna pela solista gg. J. Meden in A. Pucihar, „Naša zvezda“, in „Jadransko morje“. Po vsaki točki je narod burno aklamoval knezoškofa. Knezoškof se je iz okna prvega nadstropja svoje palače v dolgih in krasnih besedah zahvalil za srčne ovacije, izraze udanosti in je končno še zaklical: „Živelo slovensko vseučilišče v Ljubljani“, s čimur je pokazal, da gorí za napredek našega naroda. Besedam Prevzvišenega so sledili gromoviti „živijo“- in „slava“- klici, katerih ni bilo konca, dokler se niso množine tisočev ljudstva navdušenih Ljubljančanov polagoma razšle k nočnemu počitku.

V soboto zvečer po Ave Mariji, kakor tudi v nedeljo zjutraj, naznanjalo je po pol ure trajajoče zvonjenje slavnost slovesnega vmeščenja. Od blizo in daleč so prihiteli duhovni iz cele škofije, da so se udeležili slovesnosti, da so slovesno izrazili svoj ho-

magij novemu presvetlemu knezu in škofu. Iz Sarajeva so došli sarajevski župnik, kan. Handrović, nadbiskupov tajnik in trije svetni Bosanci. Cerkvene slovesnosti so se vdeležili vsi civilni in vojaški dostojanstveniki ljubljanski. V izbranih besedah je v cerkvi nagovoril mil. g. stolni prošt dr. Klofutar presvetlega knezoškofa v imenu duhovščine. Presvetli je odgovoril v navdušenih besedah, pozdravljaj je kot rojak, kot oče in brat, kot od Boga poslan škof svoje drage duhovne, vspodbujal jih k mejsebojni ljubezni, k ljubezni do vernikov in nasprotnikov, ker ljubezen je ona sila, ki vse premaga, in vse pridobi Kristusu. Za tem je stopil presvitli knez in škof na prižnico, ter se v krilatih besedah predstavil tako prisrčno, tako po domače, tako iskreno, da je bilo ljudstvo zbrano v cerkvi, do solz ginjeno. Po svojem geslu: „Pridi k nam Tvoje kraljestvo po Mariji“ hoče Presvetli z vsemi svojimi močmi delovati med svojim ljubljanim narodom. Njegova ljubezen pa se bo razprostirala tudi na Nemce v škofiji, ker njegova roka hoče vse pripeljati v kraljestvo božje. Solze so igrale poslušalcem, ko so čuli te besede. — Na to se je razvila procesija po mestnem trgu. Po procesiji bila je pontifikalna sv. maša in na konci papežev blagoslov. Potem vršil se je slovesen obed, pri katerem se je Presvitli v različnih napitnicah spominjal papeža in cesarja in navzočih dostojanstvenikov. Ker je bila gostoljubnost knezoškofova večja, nego njegovi prostori v knezoškofijski palači, je bilo kakih sto povabljenecv zbranih „pri Zvezdi“, kamor je tudi med kosilom došel Presvitli, in v izredno prisrčnih besedah pozdravil drage mu duhovne. —

Tako se je tedaj končala lepa slovesnost vmeščenja našega prevzviševega in premilega vladike dr. Ant. Bonav. Jegliča. — Mili Bog razlij obilno svoj blagoslov na njegovo apostolsko delovanje!

Iz Tomaja, 25. maja 1898. — Da bodo ljubí čitatelji „Zg. Danice“ in blagi dobrotniki znali kaj je z redovniško šolo v Tomaju, naznanjam, da so se vse zavire z Božjo pomočjo odstranile, da je torej šola povse pripravljena za poduk, ter da bodo redovnice iz Maribora v prihodnjih počitnicah prišle, septembra pa dekliško šolo odprle.

Zgradba je stala 5713 gld. O koliko so mi žlahtne duše pomagale! Hvala presrčna! Dolga smo naredili samo 800 gld. Za kapelo mi bo potrebnih 4000—5000 gld. Vsem plemenitim dobrotnikom se iz globočine srca zahvalim, prosim pa še nadaljne pomoči. Ti pa, draga „Danica“, moja 51letna prijateljica, si pa prošena, da bi darove sprejemala, kojih se obilno nadejam, ker bo kapela v spomin 50letnega slavnega vladanja Njih Veličanstva zidana. Srce Jezusovo, sveta Pomočnica in sv. Jožef bodo nadalje pomagali.

Urban Golmajer.

Razgled po svetu.

Avstrijsko. Kakor se čuje, misli ministerski predsednik grof Thun kmalu odpraviti jezikovni naredbi. S tem hoče omogočiti mirno parlamentarno delovanje. Za to se najbolj prizadeva trgovinski minister Baernreither. Dvomiti je, da se uda grof Thun tej zahtevi in da prelomi Čehom dano besedo. Dobro mora vedeti, da si nakoplje mladočeško opozicijo, ki bi mu bolj presedala, nego dosedanja. Poleg tega bi moral popustiti finančni minister dr. Kaizl svoje mesto.

Državni zbor se snide 1. junija po delegacijskem zasedanju zopet k sejam. Na razpravi so nujni predlogi o preuredbi jezikovnih naredb. Grof Thun hoče posredovati med posamnimi strankami. Skoro verjetno je, da se zopet ne bo doseglo sporazumljenje.

Nemški časopisi so mnogo vedeli povedati o neki tajni avstrijsko-ruski pogodbi. Umevno je, da je ves svet težko pričakoval pojasnila o tem. Nedavno pa je razvezljal zunanji minister Goluchowski vez in izjavil, da so vse vesti govoreče o takej pogodbi neosnovane in iz trte zvite. Res je, da se je vršil med obema vladama pogovor o skupnem postopanju v zadevi balkanskega polotoka in žal, da ni prišlo do pogodbe.

Trst. Jeruzalemski romarji so se pretečeno nedeljo popolnoma zdravi in krepki povrnili iz svete dežele.

Praga. 20. maja se je razpočil kotel na parniku „cesar Fran Josip“ praške veltavske parobrodne družbe. Ubitih je osem ljudij in več (seb ranjenih. Kriva vse nesreče je malomarnost. O kakem zločinu ni govora.

Solnograški nadškof, kardinal Haller je obhajal 22. t. m. zlato mašo. V to svrhc so napravili svetinje s podobo ljubljenega kneza. Slovesnosti se je vdeležilo več škofov; govor je prevzel celovski knez in škof Kahn.

Nadvojvoda Ferdinand Karol je podaril nekaterim redovnikom 100 gld., da bodo zamogli potovati z drugimi romarji v sv. deželo iz Tirolskega.

Rim. 25. t. m. je sprejel sv. oče v avdijenci večje število romarjev iz Holandskega. Vsi so bili pri sv. maši v sikstinski kapeli.

V Vatikanu so težko pričakovali izida francoskih volitev. Katoličani si niso sicer mnogo poslancev pridobili, vendar pa je upati, da se bo njih stanje zboljšalo. Melinejev kabinet, ki je bolj konservativen, ima zagotovljeno veliko večino. — Socijalni demokratje so sicer izgubili nekaj mandatov, vendar pa je njih število močno naraslo v posamnih krajih.

Laško. Zadnji dogodki, zlasti v Milanu so z žalostjo napolnili srce sv. očeta, kakor se je sam izrazil nasproti mnogim osebam. Sv. oče je med vstajo pisal vsem škofom, naj v zvezi z duhovščino vplivajo na razburjeno ljudstvo, da se povrne mir. Mnogo so pripomogli duhovniki, da se je stvar v marsikaterem kraju hitro in ugodno rešila. Neapeljski nadškof je izdal pastirski list, v katerem opominja ljudstvo, naj se pomiri, kar je takoj pomagalo. Milanski nadškof se je bil umaknil v onem času, zato mu je sedaj vlada ustavila plačo.

Poročali smo že, da so peljali v Milanu tudi nekaj kapucinov v ječo in jih zaprli kot upornike. Seveda so se liberalni listi veselili tega dogodka. Sedaj se je pa vsa stvar pojasnila: Uporniki so prišli k samostanu in prosili vratarja, naj jim odpre in da kruha. Komaj jim je brat odprl, planejo vsi v samostan, pognejo iz obleke skrito orožje in prisilijo redovnike, da so se jim udali. Vse prošnje kapucinov niso nič izdale, nekatere so hudo trpinčili, konečno so se morali umakniti sili. Sedaj so jih izpustili.

Nemško. V Berolinu so zopet dodelali v predmestju Kepenik novo cerkev. Do sedaj so imeli tu kapelo, ki je imela prostora le za 100 oseb. Sedaj imajo berolinski katoličani že 11 večjih cerkva in 14 kapel. To je lepo število, ker morajo katoličani največ

s svojim denarjem graditi cerkve, ker jim država največkrat ne da nikake podpore.

V Monakovem se je okoli duhovščine potikal zadnji čas neki mlad slepar, ki je s pomočjo spovedi si nabral lepo število novcev. Vsakemu je rekel, da se hoče umoriti. Duhovniki so mu prigovarjali, nazadnje se je udal in prosil nekaj denarja, da se popelje k svojim starišem, ki so baje zelo bogati. Ko je prejel denar, jo je pobrisal.

Atene. Katoliško vzgojevališče v glavnem mestu Grške jako lepo napreduje. V to zahaja tudi mnogo razkolnikov. Le škoda, da ni moči dobiti učenih katoliških profesorjev, ki bi lahko prav vspešno delovali in marsikaterega slušalca spreobrnili.

Nadškof atenski je pozval v svojo palačo one gojence, ki hočejo postati mašniki, da jih ondi vzgoji pod nadzorstvom duhovnikov.

Grški princ Jurij bode menda vendar le imenovan guvernerjem na Kreti. Meseca junija bo obiskal evropske dvore. Najprvo pohiti k sorodnikom v Petrograd. Glavni vzrok, da se cela stvar tako zavlakuje, leži v Londonu in potem na Laškem, ker imata ti dve velevalsti skoro vse mornariške zadeve na Kreti v svojih rokah.

Carigrad. V Nemčiji so se ustanovile 3 družbe, kojih namen je nabirati denarnih pomočkov za razširjanje protestantizma v Turčiji. Pretečeno leto so sezidali več zavodov za odgojo otrok. V teh zavodih se otroci vzgajajo protestantsko. — Katoliške šole so izključno vse laške in francoske. Zadnji čas se je posrečilo oo. lazaristom ustanoviti veliko nemško šolo in spodnji gimnazij. Prav prijateljsko razmerje vlada med grškimi in armenskimi razkolnimi škofi. To je živa potreba, ker drugače bodo polagoma razkolni Grki in Armenci stopili v rusko cerkev. Nedavno je armenski škof Makusian s 15.000 verniki prestopil v rusko pravoslavno cerkev.

Angleško. 16. t. m. je umrl Gladstone, najvplivnejši angleški državnik. Rojen je bil l. 1809 v Liverpoolu, l. 1832 je bil izvoljen v parlament. Pozneje je postal predsednik trgovinskega urada. Bil je minister za naselbine. Celih 18 let je bil član spodnje zbornice ter je izvedel nebroj važnih del na cerkvenem in gospodarskem polju. Bil je zagrizen in strasten pristaš anglikanske cerkve in velik nasprotnik papeštva, vendar pa vnet zagovornik bednega irskega prebivalstva. Bil je velik modroslovec in se je še v starih dneh marljivo učil grškega jezika.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec maj (veliki traven) 1898.

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Pobožnost do blažene Device Marije.

b) Posebni nameni:

27.) **Sv. Marija Magdalena Paciška.** Da bi se stan svete popolnosti visoko cenil. Ustanovitev potrebnih višjih dekliških sol.

28.) **Sv. Emil.** Krščanski zastopniki ljudstva. Blagoslovljeni napredek v šolanju. Neki redovni višji in njegova občina. Mornarji in pomorski vojaki.

29.) **Bliskošna nedelja.** Bogati darovi sv. Duha. Sv. oče in krščanski knezi. Učiteljski kandidati.

30.) **Bliskošni ponedeljek. Sv. Ferdinand.** Popolna prostost za rešujoče delovanje sv. cerkve. Hudo skušani.

31.) **Bliskošni torek. Sv. Peter Merloli.** Ženski redovi in vzgojevanje mladine. Vse doposlane, pa še ne uslišane zadeve. Udje molitvenega apostoljstva ni bratovščine Srca Jezusovega, ki so umrli v maju in ki bodo meseca junija umrli.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, presestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — V silni duševni stiski iz očam in priporočam se v pomoč N. lj. G., presv. Srcu Jezusovemu, Kraljici sv. rožnega venca, sv. Antonu Padov. in sv. Jožefu. Uslišanje se naznani v »Danici«. — Tisočera zahvala Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu za pomoč, in zraven se še prav toplo v molitev priporoča. K. S.

Zahvala:

Sinček mi je hudo obolel. Priporočil sem ga sv. Antonu Padov. z obljubo, da objavim uslišanje v »Danici«. Otrok je kmalu ozdravel, za kar se imam gotovo zahvaliti priprošnji tega velikega pomočnika v stiskah.

J. P. B. v T.

Listek za raznoterosti.

Prihodnji četrtek, t. j. 2. junija, bo v uršulinski cerkvi navadna mesečna pobožnost bratovščine vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa. Ob 4. je sveta maša; ob 5. pridiga, sveta maša z blagoslovoma in skupno sv. obhajilo.

Nadvojvoda Leopold, najstarejši sin nadvojvode Rainerja je umrl na svojem posestvu Hörnstein na Sp. Avstrijskem v 75 letu. Pokojnik je bil neoženjen.

Umrli je dne 22. t. m. v hiralnici pri sv. Jožefu v Ljubljani po dolgotrajni bolezni č. g. Janez Čížek, misijonar sv. Vinc. Pavljanskega v 32. letu. R. I. P.

Velik ogenj je nastal dne 23. t. m. dopoldne ob 9. uri v Pijavi Gorici. Zgorelo je 12 hiš in gospodarska poslopja ter nekaj živine. Vžgala se je tudi cerkev, kateri je zgorel stolp z zvonovi vred. — Zažgali so otroci. Stariši, pazite na otroke!

V bolnišnico v Kandiji so usmiljeni bratje meseca aprila vsprejeli 54 bolnikov. Ker je koncem marca ostalo v zavodu 32 bolnikov, oskrbovali so vseh skupaj 86. Od teh je ozdravelo 34, jeden pa je umrl.

Dobrotni darovi.

Za kruhe sv. Antona: K. S. 50 kr.

Za šolo in kapelo šolskih sester v Tomaju: Preč. mons. dr. Andrej Čebašek 10 gld. — Preč. gospod župnik And. Zaman 2 gld. Hvala prelepa!

U. Golmajer.